

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata
1113 Budapest, Bocskai u. 39-41.

Újbuda
Sportkonceptiója és
a sportfeladatok intézkedési terve

2010 – 2015.

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETÉS	3
II. CÉLOK ÉS ALAPELVEK	4
III. HELYZETELEMZÉS	4
3.1. Bevezetés	4
3.2. Hagyományok, előzmények	5
3.3. Az iskolai testnevelés és a diáksport	5
3.3.1. A korosztály problémái	5
3.3.2. Tárgyi feltételek	6
3.3.3. Mérések, versenyek	6
3.4. A szabadidősport	6
3.5. Versenysport	6
3.6. A létesítmények	7
3.7. A finanszírozás rendszere	8
IV. FENNTARTÓI CÉLOK, KIEMELT FELADATOK	8
4.1. Célok és feladatok az óvodai, az iskolai és a diáksport továbbfejlesztése területén	8
4.1.1. Feladatok az óvodai, az iskolai és a diáksport továbbfejlesztése területén	8
4.2. Feladatok a szabadidősport továbbfejlesztése érdekében	9
4.3. Feladatok a versenysport továbbfejlesztése érdekében	10
4.4. Feladatok a létesítménygondok enyhítése érdekében	10
V. FINANSZÍROZÁS	11
5.1. A koncepcióban megfogalmazott célok finanszírozása	11
5.2. A finanszírozás feladatai	11
VI. PRIORITÁSOK	12
VII. BUDAPEST FŐVÁROS XI. KERÜLET ÚJBUDA ÖNKORMÁNYZATA INTÉZKEDÉSI TERVE	13
1.A sportkoncepció által meghatározott feladatok végrehajtása	13
1.1. Létesítményhelyzet javításának feladatai a koncepció prioritásainak sorrendjében	13
1.2. Versenysport fejlesztése, támogatása	13
1.3. A gyermek, a diák és a szabadidős tevékenység feladatai	14
2. A sportfeladatok intézkedési tervének értékelése	15
3. Nyilvánosság	15
4. A sportkoncepció felülvizsgálata	15
Záradék	15

I. BEVEZETÉS

A többször módosított, a sportról szóló 2004. évi I. törvény alapján: "A Magyar Köztársaság állampolgárait megilleti a lehetőség legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való alkotmányos jog. A testkultúra az egyetemes kultúra része, az egészségvédelem (a megelőzés és a rekreáció) fontos eszköze, a szabadidő eltöltésének társadalmilag is hasznos módja. A testnevelés és a sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi-fizikai nevelésében, a személyiség formálásában."

A Sportkoncepciót alapvetően meghatározó törvények, rendeletek:

- 2004. évi I. tv. a sportról
- 1993. évi LXXIX. tv. a közoktatásról
- 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről
- 1992. évi XXXVIII. tv. az államháztartásról
- 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről
- 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról
- 325/2008. (XII. 29.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a testnevelés és sport területén történő végrehajtásáról
- 16/2004. (V. 18.) OM–GYISM együttes rendelet az iskolai sporttevékenységről
- 1992. évi XXII. tv. a Munka Törvénykönyvéről
- 1990. évi LXV. tv. a helyi önkormányzatokról
- 1991. évi XX. tv. a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköréről
- 1993. évi LXXVII. tv. a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól

II. CÉLOK ÉS ALAPELVEK

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzatának Képviselő-testülete a sportról szóló törvénynek megfelelően a következő alapértékeket tartja továbbra is kiemelt céljának a sport területén:

- elősegíteni az állampolgárok testneveléshez és sporthoz fűződő jogának gyakorlati megvalósulását,
- támogatni a civil szervezetek keretében kifejtett sporttevékenységet,
- támogatni a fogyatékosok sportját az esélyegyenlőség jegyében,
- biztosítani az ifjúság egészséges fejlődése érdekében a közoktatás testnevelését és sportját,
- biztosítani az intézményen belüli és kívüli diáksportot,
- előmozdítani a szabadidősport és diáksport támogatásával a mozgásgazdag életmód elterjedését, a rendszeres testedzést,
- támogatni a versenysportot, hogy példaként és lehetőségként álljon a fiatalok számára,
- kiemelkedő jelentősége tulajdonít az olimpiai és paralimpiai eszmének,
- a testi, lelki egészség megőrzéséhez segítséget nyújtani.

III. HELYZETELEMZÉS

3.1. Bevezetés

2009-ben készített Újbuda Önkormányzata egy helyzetelemzést, értékelést, mely részletesen bemutatta kerületünk sport életét. Leírta a sportélet belső szerkezetét, a feladatokat, illetve kitekintést nyújtott a főváros és az ország sportjával kapcsolatos helyzetre is. Ez az anyag alapja ennek a koncepciónak, az ebből készülő intézkedési tervnek és a helyi rendelet módosításának. Az ott leírtak és megfogalmazottak alapján az alábbiakban csak a lényeg kiemelésére kerül sor.

Újbuda hatályos Sportkonceptiója, és a Sportról szóló helyi rendelete meghatározta az önkormányzat legfontosabb feladatait, szerepvállalásának irányait és mértékét. A jogszabályok módosítása, a társadalmi gazdasági környezet átalakulása és az igények változása, valamint az előírt felülvizsgálati határidő tette időszerűvé az áttekintést, az arra érdemes fejlődési irányok megerősítését, illetve újak kijelölését.

Az Európai Sport Charta és ennek nyomán a Nemzeti Sportstratégia szerint „sport minden olyan fizikai tevékenység, amely esetenként vagy szervezett formában a fizikai és szellemi erőnlét fejlesztését szolgálja, társadalmi kapcsolatok teremtése vagy különböző szintű versenyeken elérendő eredmények céljából”.

A fenti témában lefolytatott vizsgálatok eredményei azt mutatják, hogy a sport életünk szerves részeként folytatott olyan tevékenység, amelyet az önkormányzatoknak támogatni kell, mivel:

- kiemelt szerepet játszik a fizikai és mentális egészség megőrzésében, és az ehhez szükséges magatartási modell kialakításában,
- kulturált szabadidő-eltöltési, szórakozási lehetőség biztosításával lényeges szerepet tölthet be a családi és társadalmi kötelek erősítésében,

- a nemzeti, illetve lokálpatrióta önbecsülés erősítésében,
- a nevelés egyik legfontosabb eszközeként hozzájárulhat a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatásához, integrálódásához.

Újbuda karakterének, polgári identitásának kialakításához a sportélet fejlődése számos ponton hozzájárulhat. Ilyen fontos terület a lakosság egészségtudatos magatartásának kialakulása, egészségének megőrzése. A sportolási lehetőség lakosságmegtartó, közösségmegtartó szerepe sem elhanyagolható, e mellett a sportolás kitörési lehetőséget nyújthat a hátrányos helyzetű gyerekek fejlődésében és fejlesztésében. A versenysportban szereplő csapatok reklámhordozóként a városmarketinget segítik. A városrészek sportolásra, szabadidő eltöltésre alkalmas létesítményei pedig a kerületközpontok arculatához járulhatnak hozzá.

A sportélet kapcsolati tőke-erősítést kínál a kerület cégeivel és felsőoktatási intézményeivel, civil szervezeteivel.

3.2. Hagyományok, előzmények

A modern magyar sport kibontakozásakor Budapest dél-budai része iparterület volt, ezért sportját egészen a rendszerváltásig meghatározták az állami vállalatok egyesületei, valamint az egyetemi sportklubok (MAFC, BEAC), amelyek a legrégebbi sportegyesületek közé tartoznak.

A sportlétesítmények üzemeltetése is a vállalatok, illetve az egyetemek feladata volt, továbbá a honvédség is rendelkezett jelentős mennyiségű sportpályával. Újbuda sportarculatát a múltban nem a kerület lakossága által alapított egyesületek alakították.

A kerület hagyományaihoz leginkább a csapatsportok kötődnek: a kézilabda, kosárlabda és a labdarúgás, bár élvonalbeli focicsapat a kerületben eddig nem volt. A Dunapart miatt jelentős szerepet töltött be a kajak-kenu élet, és ma is népszerű sport. Mindezeket túl Újbuda erőssége a mozgalmas teniszélet, és jelentős eredmények születtek atlétikában, ám mára ez a sportág gyakorlatilag eltűnt a XI. kerületből.

Az iskolai és diáksportélet mindig mozgalmas volt az elmúlt évtizedekben, nagy gyereklétszám és a sportágak széles palettája miatt. A kerület diáksportja a létesítményhelyzethez képest ma is átlagon felüli.

3.3. Az iskolai testnevelés és a diáksport

3.3.1. A korosztály problémái

Az orvosok általános tapasztalata szerint a gyerekek 70-75 százalékánál valamilyen ortopédiai probléma - tartáshiba, gerincferdülés, stb. - található, minden tizedik gyermek pedig elhízottnak, túlsúlyosnak tekinthető. A jelenségért szakemberek szerint nagyrészt a mozgáshiány okozható.

A rossz tendenciák enyhítése miatt fontos a gyermekkori minden napos sportolás, mely bizonyítottan elősegíti, hogy az egyén felnőttkorban is sportosabb életmódot folytasson. Az iskolai testnevelés és diáksport jelentősége abban rejlik, hogy megfelelő időben kialakuljon a mozgás és az egészséges táplálkozás iránti igény.

A gyermekek 75%-a kizárólag iskolai keretek között, a testnevelés órán, illetve a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon végez rendszeres testmozgást. Ez a keret azonban nem alkalmas minden, a gyermekek szempontjából fontos feladat ellátására. Az életkor emelkedésével ráadásul csökken a sportolási intenzitás. Ennek oka az, hogy mára a sport „konkurenciája” már nem csupán a továbbtanulás, hanem a számtalan más szabadidő eltöltési lehetőség (mozi,

számítógép, televízió, pláza stb.). Megszűntek a hétvégi családi gyalogos kirándulások is. Mindezen hatások miatt kevesebbet mozognak a diákok.

3.3.2. Tárgyi feltételek

A XI. kerületben a testnevelés és az iskolai, tanórán kívüli sporttevékenység tárgyi feltételei adottak. Valamennyi iskolában van tornaterem, ezek kb. egyharmada szabványos méretű és zömükben jó állapotúak. Évek óta zajlik ütemezett felújítási program keretében a sportudvarok, iskolai sportlétesítmények korszerűsítése, az európai szabványok előírásainak figyelembevételével.

Az elmúlt öt esztendőben tíz óvodában került sor a játszóudvar korszerűsítésére, ebből három intézménynél teljes rekonstrukció történt. Négy óvodában újabb tornaszoba átadására került sor.

3.3.3. Mérések, versenyek

Újbudán közel 10 éve zajlik az egységes országos program szerint kidolgozott HUNGAROFIT felmérés. Kerületünk a testnevelők közreműködésével szervezeten végzi a fittségi felmérést ősszel és tavasszal, 1-1 alkalommal. Az intézményi adatokat a Sport Kórház Kutató Intézetében dolgozzák fel. Az összegzett kerületi adatokból az a következtetés vonható le, hogy egy összehangolt felzárkóztató program végrehajtására van szükség.

A kerületben élénk diáksport élet zajlik, az általános iskolai korosztály körében 19-21, a középiskolás korosztály körében 14-16 versenyszámban folynak a különböző diákolimpiai versenyek. Ez fővárosi szinten is kiemelkedő rendezvényszámot jelent.

A kerületi iskolák sportlétesítményeiben körültekintő szervezéssel megoldhatók a jelenlegi diáksport versenyek, de ennél többet a kapacitás hiányában már nem tudnak vállalni. A kerület nagy, fesztivál jellegű diáksport rendezvényeket, országos döntőket a létesítményhiány és a meglévők bérlésének magas költsége miatt jelenleg nem tud rendezni.

3.4. A szabadidősport

Egyes felmérések szerint a szabadon felhasználható idő az utóbbi évtizedekben jelentősen nőtt, ennek azonban nagy részét a tévézés köt le, lényegesen kevesebb időt fordítanak az emberek mozgásra, olvasásra, szórakozásra, a szabadidő eltöltésének kialakításakor a sportprogramok háttérbe szorulnak.

A szabadidő-sportolók nagy része nem szervezett keretek között végez testedzést. A valóban aktívak számára viszont a sportolás jobbára vásárolt szolgáltatást lett. Jelenleg azonban még a népesség kis hányada képes megfizetni az utóbbi években fejlődésnek indult, a specializálódott szolgáltatók által nyújtott sportolási lehetőségeket (pl. fitness terem, squash pálya).

Szerencsére Újbuda adottságai számos szabadidős sportolási formának kedveznek: vízpartja, zöld felületei, parkjai vannak. Budapesten itt van a legtöbb kerékpárút. Sok tenispálya és viszonylag sok, népszerű tevékenységet kínáló sportvállalkozás működik a kerületben.

Kis számban ugyan, de léteznek a kerületben a fogyatékkal élők sportjával foglalkozó egyesületek, főleg az asztmás, illetve enyhén fogyatékos gyerekek sportoltatását végzik.

3.5. Versenysport

A kerületi sportegyesületek döntő többsége a sport alapszintjein, - kerületi, budapesti bajnokságokon – működtette/működteti szakosztályait, szervezett tömegsport jelleggel, minek

következtében - a '95-ös koncepcióban foglaltak szerint – a sport iránt elhivatottságot érző tehetséges fiatalok számára nem voltak meg még a kiugró tehetségek gondozásának feltételei. Mindezek alapján itt fogalmazódott meg először, hogy „szükséges egy kerületi egyesület megalakítása, amely magába integrálja a kerületben működő nem önálló jogi személyiségű sportszervezeteket.” Ehhez járult még az a javaslat, hogy „meg kell vizsgálni, hogy kerületünkben melyik az a tömegesen űzött, kellő utánpótlással rendelkező és azzal folyamatosan ellátható sportág, amelyet célszerű és racionális ráfordítás mellett a kerületet megfelelően reprezentáló élsporttá fejleszthetnénk”.

Az idő 2007 végére bizonyította, hogy a kis egyesületek támogatása nem hatékony, ezért 2007 őszén az önkormányzat az 1995-ös koncepcióban foglaltakat figyelembe véve megalakította az Újbudai Torna Clubot, mely integrálta a kisebb egyesületek egy részét, és jelenleg közel 900 tagja van.

3.6. A létesítmények

A sportágak nagy része – mind a létesítmények számát, mind pedig a meglévők állapotát tekintve – jelentős gondokkal küzd, éppen ezért kulcsfontosságú kérdés a sportolási terek létének megoldása.

A sportlétesítményekre általánosságban jellemző magas működési költségük miatt nagy teher hárul az üzemeltető önkormányzatokra.

Miközben a sportegyesületek számát tekintve az élmezőnyben foglalunk helyet, az infrastruktúra tekintetében azonban mind országos, mind fővárosi összehasonlításban gyenge, a lakosságszám alapján felállított minimális létesítmény-igénytől pedig messze elmarad Újbuda.

Jelenleg csak egyetlen atlétikai pálya van, mely nem kerületi tulajdon, hiányzik a fedett csarnok, sokkal több műfüves kispályára és egyéb kreatív létesítményre lenne igény a lakossági szabadidősporthoz.

A Nyéki Imre uszoda jó színvonalon működik, de nagyobb vízfelületre volna szükség a kerület gyerekeinek úszásoktatásához, a szabadidős igények kiszolgálásához. Van úszási lehetőség a Sport Max-ban, valamint időben korlátozott keretek között a Farkasréti Általános Iskola kisebb méretű uszodájában.

A kerületben nagy számban találhatóak teniszpályák, illetve a szabadidős sportolás néhány egyre divatosabb formáját (minigolf, bowling, squash stb.) is számos vállalkozás és egyesület révén lehet űzni.

A Duna, mint sportolási lehetőség egyelőre minimálisan kihasznált, de a kerület erőssége lehet a későbbiekben még a vízisport-infrastruktúra, amely főként a Lágymányosi-öböl környékén lenne megvalósítható. A Lágymányosi Spari tevékenysége bázisán, illetve együttműködésével alakulhatna ki.

A kerületben jól működő, mozgalmas diáksport-élet további fejlődésének gátja egy megfelelő, önkormányzat által tulajdonolt, vagy bérelt sportcsarnok hiánya, ahol a versenyeket színvonalasan, élményszerűen lehetne megrendezni. Ez lehetőséget biztosíthatna az amatőr teremfoci és egyéb labdajáték bajnokságok lebonyolítására, valamint szabadidős rendezvényeket lehetne bele szervezni a lakossági sport kiszolgálása érdekében. Emellett az Újbuda TC kézilabda, röplabda és kosárlabda csapatainak adhatna otthont, és szolgálhatná az utánpótlás-nevelés ügyét is.

Ebben az összefüggésben jelentős szerep és felelősség hárul az Önkormányzatra, hogy megteremtse a kerületi verseny-, és tömegsport bázisait, elsősorban intézmények vonatkozásában, de finanszírozási oldalról is.

3.7. A finanszírozás rendszere

A magyarországi sportfinanszírozás modellje, struktúrája jelenleg még eltér az Európai Unióban sikerrel alkalmazott modellektől. A közösségi sportfinanszírozás nálunk is - közel azonos mértékben - az állami és önkormányzati forrásokra épül, ugyanakkor a sportgazdaság szerepe és hozzájárulása még jelentősen elmarad más országok mintájától.

A magántőkével történő együttműködési modellek (pl. PPP konstrukciók) önmagukban még nem tudják „lefedni” a korábbi évtizedekben kialakult hiányosságokat, strukturális deformációkat.

Újbuda sportköltségvetése Budapesten az átlagon felülinek mondható, de arányaiban lényegesen kevesebbet költ létesítmény-fenntartásra, ennek oka, hogy kevés a kerületben a sportlétesítmény. Az Újbuda TC létrehozásával és kiemelt kezelésével viszont a versenysport célú kiadások aránya jelentősen növekedett (igaz, a MAFC támogatása miatt sosem volt nagyon alacsony.)

Az egy lakosra vetített sportkiadás tekintetében a XI. kerület Budapesten átlagosnak mondható, a megyei jogú városokhoz képest viszont alacsony. Ez azzal magyarázható, hogy a kisebb lélekszámú településeken nem csökken a sportkiadás a lakosságszámmal arányosan, hasonló arányban költ hivatásos versenysportra pl. Kaposvár és Nyíregyháza.

A XI. kerület sportköltségvetése éveken keresztül 150-200 M Ft körül alakult. 2008-ban a költségvetésben jelentős emelkedés következett be, míg 2009-ben már 310 millió Ft szerepelt benne sport célokra.

IV. FENNTARTÓI CÉLOK, KIEMELT FELADATOK

Az egészséges életmód szemléletének kialakítását, a mozgás megszerettetését és a sport alapjainak lerakását minél alacsonyabb életkorban kell elkezdni annak érdekében, hogy felnőtt korra az életmód természetes része legyen a mozgás.

4.1. Célok és feladatok az óvodai, az iskolai és a diáksport továbbfejlesztése területén
Újbuda Önkormányzatának célja, hogy az alábbi feladatok végrehajtásával:

- feltételt teremtsen a gyermekek mozgásának fejlesztéséhez,
- ösztönözze a mozgáskultúra kialakítását,
- segítse a fiatalok egészségmegőrzését,
- igény szerint amatőr és versenysport szinten sportolási lehetőséget biztosítson.

4.1.1. Feladatok az óvodai, az iskolai és a diáksport továbbfejlesztése területén

- Meg kell oldani a nagycsoportos, öt éven felüli gyermekek szervezett úszás oktatását.
- Javaslatot kell kidolgozni óvodapedagógusok és testnevelők bevonásával annak érdekében, hogy az óvodás korosztály az óvodai nevelési program keretében több játékos testnevelés foglalkozásban részesülhessen.
- Érvényt kell szerezni a közoktatási törvényben előírt mindennapos testmozgás követelményének, mely kimondja, hogy az általános iskola első-negyedik évfolyamán heti három testnevelési óra mellett játékos testmozgást kell szervezni.

- Az egyes általános iskolák adottságainak figyelembevételével törekedni kell arra, hogy az első-negyedik évfolyamon testnevelés szakos pedagógusok tartsák a testnevelési órák, illetve a játékos foglalkozások legalább 50 %-át.
- A diákolimpiákra való felkészülést az iskolai sportköri foglalkozás keretében végzik az iskolák a testnevelő tanárok vezetésével. Ezek a foglalkozások lehetőség szerint a koradélutáni órákra (14-16 óra) essenek. Ennek fedezete a közoktatási törvény alapján a nem kötelező tanórai foglalkozások keretéből biztosítható.
- A kilencedik évfolyamtól ajánlott heti három testnevelés óra, valamint annak biztosítása, hogy a testnevelés tantárgyat lehessen fakultációként választani a 11. évfolyamtól, különös tekintettel arra, hogy egyre többen érettségiznek testnevelésből.
- Ismét meg kell teremteni 6-18 éves korosztály fizikai állapotfelmérését az önkormányzat által fenntartott iskolákban.
- Az utánpótlás műhelyek jelentős részének helyben, az iskolákban kell működni.
 - Figyelemmel kell azonban lenni arra, hogy a gyerekek sportági, szakági képzésének fontos kérdése, hogy az mely életkorban kezdődik.
 - Kevésbé támogatható az olyan utánpótlás rendszer kiépítése, amelyben már első osztályos gyerekek sportágspecifikus képzést kapnak.
 - Az 1-3 osztályos gyerekeknek a minél sokoldalúbb képességfejlesztése lehet a cél, és ennek egyik alapját biztosítja a heti négy testnevelés óra és a szakos tanítás.
 - A 4-5. osztályos gyerekek sportági kiválasztására tehetséggondozó programot kell kidolgozni a kerületben működő egyesületek bevonásával.
 - Az utánpótlás nevelés nem képezi az oktatási nevelési intézmények alapfeladatát, annak letéteményesei a sporttörvény alapján működő sportegyesületek.
 - Az utánpótlás nevelésben az oktatási nevelési intézmények és a közalkalmazott testnevelés szakos pedagógusok külön megállapodás alapján, a közalkalmazotti jogviszonyuk mellett egyéb munkavégzésre irányuló megbízási szerződés alapján vegyenek részt.
 - Az iskolai sportlétesítményeket csak az iskolai kötelező és nem kötelező testnevelési és sportköri órák után lehet az utánpótlás nevelés céljára átengedni az egyesületeknek.

4.2. Feladatok a szabadidősport továbbfejlesztése érdekében

- A különböző sportlétesítmények finanszírozási és működési feltételeinek meghatározásakor érdekeltté kell tenni az üzemeltetőket, hogy lehetőséget biztosítsanak magánszemélyeknek és civil szervezeteknek a létesítmények használatára.
- A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok szabadidős sporttevékenységét a szociális ellátórendszeren keresztül továbbra is támogatásban kell részesíteni.
- Meg kell teremteni a személyi és anyagi feltételeit a nyitott iskola program működtetésének, hogy az ne az intézmények költségvetését terhelje, illetve, hogy megfelelő motivációt biztosítson az esti és hétfői ügyeletek ellátásához.
- Ki kell dolgozni a kerületben működő, piacképes sportszolgáltatást nyújtó vállalkozásokkal lehetséges együttműködési formákat, amelyek lehetővé teszik a kerület lakói számára a szolgáltatások igénybevételét, illetve a vállalkozások kiszámítható működését.

4.3. Feladatok a versenysport továbbfejlesztése érdekében

A minőségi versenysport megvalósításának fontos eleme a finanszírozás megteremtése, illetve az utánpótlás-nevelés megszervezése. (utóbbiról az iskolai sportnál volt szó)

A versenysport és az élsport támogatása egyrészt az önkormányzat saját bevételeiből, másrészt szponzorok felkutatása útján valósítható meg. Mindkét forrás nagysága évről-évre változhat, ezért:

- meg kell határozni a támogatott sportágak körét, valamint
- a csapatok illetve egyéni sportolók támogatásának arányát
- a támogatási szempontokat úgy kell meghatározni, hogy az több évre biztosítsa az adott csapat vagy versenyző felkészülését.

A rendszernek ugyanakkor rugalmasnak is kell lennie, lehetőséget biztosítva a bejutásra a támogatottak körébe.

A minőségi versenysport az önkormányzat számára fontos a közösségi élet megteremtése, városmarketing és sportszakmai szempontból egyaránt. Hatékony azonban csak akkor lehet, ha nem forgácsolódik szét a finanszírozás és a figyelem sok sportág között. Újbudának a hagyományok és a jelenlegi szakmai színvonal alapján a női kézilabdára és a férfi kosárlabdára érdemes koncentrálnia. Természetesen az adottságok változásával a prioritásokat változtatni, módosítani lehet. Az egyéni sportágak közül a teniszre, a triatlonra és a kajak-kenura érdemes Újbudának fókuszálnia.

4.4. Feladatok a létesítménygondok enyhítése érdekében

- Folytatni kell a tornatermek, sportudvarok, tornaszobák és játszóterek valamint a sporteszközök felújítását, fejlesztését.
- Érdemes megfontolni az iskolai sportudvarok, játszóudvarok téliesítését, mivel fűthető sátrak, mobil jégpályák felállításával rossz idő esetén sem szűkül a létesítménykapacitás. Az üzemeltetés költségeinek egy részét a pályák bérbeadásából kell fedezni.
- Nagyon fontos a kerületi sport központjaként egy bázis létesítmény létrehozása.
 - Az ÚTC csapatai jelenleg az önkormányzati támogatásból komoly összeget fordítanak bérleti díjakra, mely a szakmai munkától von el forrást.
 - Egy önkormányzati sportszámok a sportfunkciókon túl kulturális, közösségi eseményeknek is helyet adhat, számos bevételi lehetőséggel rendelkezik, tovább bővíthető.
 - Önkormányzati üzemeltetés és támogatási rendszer kidolgozása mellett olyan egyének és csoportok is igénybe vehetik a szolgáltatásokat, akik eddig nem tudták megfizetni azokat.
 - Az üzemeltetésre érdemes megfontolni egy non-profit Kft. megalapítását, mely alkalmas lehet a kerület egyéb sportszakmai feladatainak (diáksport koordinálása, kerületi jelentőségű rendezvények szervezése, más sportlétesítmények üzemeltetése, stb.) ellátására is. A szervezeti forma egyensúlyt biztosíthat az önkormányzat által felvállalt és finanszírozott társadalmi-jóléti feladatok megvalósulása és a létesítmény-komplexum üzleti lehetőségei kihasználása között. A létesítményvásárlásnál a kiválasztás fontos szempontja, hogy alkalmas legyen a kerület által preferált sportágak kiszolgálására.
- Ki kell alakítani a kölcsönös előnyökön alapuló együttműködést a kerületben vállalkozási formában üzemeltetett sportlétesítményekkel, amelyeknek így javul a

kihasználsága, a kerület pedig kedvezményes áron juthat kapacitáshoz. A létesítmény által adott kedvezmény és az önkormányzati támogatás (sport+ kártya) csökkentené a felhasználók által fizetendő összeget.

- Más esetben egy pálya felújításához nyújtott önkormányzati támogatás fejében lehetőséget kapnának az oktatási intézmények a létesítmény ingyenes használatára. (pl. Kelen SC atlétika pálya)

V. FINANSZÍROZÁS

5.1. Bár Újbuda sportkiadásai jelentősek, a koncepcióban megfogalmazott célok megvalósítása érdekében meg kell oldani azok finanszírozását is.

Az önkormányzatnak módot kell találnia arra, hogy a társadalmi-szociális funkciókat kiszolgáló sporttámogatását elkülönítetten, a minimumot meghatározva kezelje, ezáltal garantálva az általában több éves programok fenntarthatóságát. Ilyenek a diáksportra, fogyatékkal élőkre, fittségi felmérésre, nyitott sportudvarok stb. programokra szánt források. Ezek együttes költségigénye nem haladhatja meg az önkormányzat jelenleg ezen célokra fordított forrásait. Az elkülönített kezelés (pl. pénzalap, alapítvány) garantálhatja, hogy sem a megnövekedett versenysport költségek, sem az üzemeltetési deficit nem lehetetleníti el az ezeken a területeken elindított akciókat azért, mert a sporttámogatás összességében nem nőhet. További előnye lenne, hogy a pályázati forrásokat rugalmasan tudná kezelni.

5.2. A finanszírozás feladatai

- Az óvodai és iskolai sportudvarok felújításának megfelelő ütemezése (évi 2-3) nem jelent horribilis összeget az önkormányzat számára, miközben ezek a fejlesztések megkerülhetetlenek, és más forrást bevonására kevés esély van. Az iskolához kötődő sporttevékenységet még arra alkalmas egyéb létesítmények mellett is nagyrészt az iskola környékén kell elvégezni, a megfelelő iskolaudvarok a hiányzó sportinfrastruktúrát is pótolhatják valamilyen szinten.
- A játszótéri dühöngők elsősorban a lakótelepek környékén vonhatják el a más létesítményekbe be nem jutó, csellengő gyerekek figyelmét focizási, pingpongozási, kosarazási lehetőségekkel a kevésbé kívánatos cselekedetektől. Az Újbuda önkormányzata által elindított fejlesztési programot folytatni kell, az eddigi tanulságok is erre mutatnak.
- A diákspor mozgalom egyik legnagyobb problémája, hogy az iskoláknak nincs lehetőségük a gyerekeket felkészítő, kísérő pedagógusoknak a többlet munkáját honorálni, sőt, ha tanórát mulasztanak emiatt, annak is anyagi következményei lehetnek. Ki kell számítani az iskolákkal közösen, ez milyen tehertételt jelent, és kidolgozni egy kompenzáló-támogató rendszert.
- A sportot támogató pályázatok sem állami sem helyi szinten nem töltik be szerepüket, mert szervezeteket és nem kezdeményezéseket, célokat támogatnak. A kerület ebben is úttörő szerepet vállalhatna, ha olyan pályázati támogatási lehetőséget nyújtana a kerületi egyesületeknek, amely széles résztvevői körrel, rendszeresen, fenntartható módon szervezett sportolási lehetőséget ír elő, vagy valamilyen jó ötleten alapuló, életképes tevékenységet. Az egyszeri rendezvényekkel szemben a rendszerességet előtérbe helyező, szövetségi jellegű tevékenységek élvezzenek kerületi támogatást.

VI. PRIORITÁSOK

Fentiek alapján a sportkoncepció végrehajtásának prioritásai a következők:

1. Hozzon létre az önkormányzat egy kerületi központi sportlétesítmény-bázist. Az önkormányzati sportfeladatokat lehetőleg az üzemeltetést is ellátó, önkormányzati tulajdonú Nonprofit Kft végezze.
2. Rendelkezzen az önkormányzat versenysport prioritással: válasszon ki 1-2 csapatsportágat, amelyet kiemelten támogat finanszírozással és létesítmény-használattal.
3. Az önkormányzat a legfontosabb diáksport és szabadidősport kezdeményezések önkormányzati támogatásának határozza meg a minimumát és vizsgálja meg a lehetőségét, hogy hogyan tudná elkülönített (pénzalap vagy alapítvány) formában garantálni.
4. Évenkénti ütemezéssel óvodai és iskolai, valamint játszótéri dűhögök felújítási program kerüljön kidolgozásra.
5. Szervezze meg az önkormányzat a kerületi óvodák (az iskolákéhoz hasonló rendszerű) kötelező úszásoktatását.
6. A kerülethez kötődő sportágakban legyenek Újbudán nemzetközi versenyek szervezve.
7. Dolgozzon ki Újbuda a fogyatékkal élők számára szabadidősport-programot, elsősorban létesítmények biztosításával és közösségi élet szervezésével.
8. Támogassa Újbuda a gyerekek rendszeres fittségi felmérését és sportképességeik mérését, szervezzen felzárkóztató programokat a kevésbé ügyes, egészségügyi problémákkal küzdő gyerekeknek.
9. Segítse az önkormányzat a kerületi testnevelő tanárok tanórán kívüli, diáksportban végzett tevékenységét kiegészítő támogatással.
10. Szervezzen a kerület jó ötleten és a kerület adottságain alapuló, hagyományteremtő szabadidős rendezvényeket.
11. Ösztönözze Újbuda a területén létesülő műfüves kispálya és egyéb magánberuházásokat.
12. Erősítse meg a kerületi nyitott iskolaudvarok programot.
13. Legyen a kerületnek hosszú távú sportlétesítmény-fejlesztési koncepciója, amelyben szerepelnek a jelenlegi hiányosságokat pótoló (jégpálya, atlétika pálya) beruházások.

VII. Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Intézkedési terve

Bevezető

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata elfogadott sportkoncepciójában

- Rögzítette azokat az alapelveket, melyek meghatározzák az elkövetkezendő időszakban a kerületi sportfeladatok végrehajtását.
- Kijelölte azokat a célokat, amelyeket a következő években el akar érni.
- Meghatározta azokat a feladatokat, amelyekre a sport feladatai közül kiemelten kíván figyelmet fordítani.

1. A sportkoncepció által meghatározott feladatok végrehajtása

1.1. Létesítményhelyzet javításának feladatai a koncepció prioritásainak sorrendjében.
Az önkormányzat:

- Létrehoz egy önkormányzati tulajdonú non-profit Kft-t az önkormányzati sportlétesítmények üzemeltetésére és a kerületi sportfeladatok végrehajtására
Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos
- A non-profit Kft. üzemeltetésében létrehoz egy központi sportlétesítményt
Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos
- Felújítási programot dolgoz ki az óvodai játszóudvarok, iskolai sportudvarok, valamint a játszóterek európai szabvány szerinti kialakítására
Felelős: polgármester
Határidő: az éves költségvetési koncepció beadása
- Egy hosszú távú sportlétesítmény-fejlesztési koncepciót dolgoz ki, amelyben szerepelnek a jelenlegi hiányosságot pótló (jégpálya, atlétika pálya) beruházások
Felelős: polgármester
Határidő: a kerület gazdasági koncepciójának felülvizsgálata
- Újbuda területén ösztönzi a magáncélú sportberuházásokat, műfüves kispályák létesítését
Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos

1.2. Versenysport fejlesztése, támogatása

Az önkormányzat

- Meghatározza a versenysport prioritásait, 1-2 kiemelt csapatsport kiválasztásával, melyet támogat, és létesítményhasználatot biztosít
Felelős: polgármester

Határidő: folyamatos

- A kerületekhez kötődő sportágakban Újbudán nemzetközi versenyek szervezése érdekében kapcsolatot vesz fel az érintett fővárosi és országos szervezetekkel
Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos

1.3. A gyermek, a diák és a szabadidős tevékenység feladatai Az önkormányzat

- A kerületi óvodákba járók számára megszervezi és finanszírozza a kötelező úszásoktatást az iskolásokéhoz hasonló rendszerben. A szakemberek bevonásával kidolgoztatja ennek a korosztálynak megfelelő tematikájú és óraszámú tanulási programot, és koncepciót dolgoz ki az oktatás helyszíneinek biztosítására
Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos
- Meghatározza a legfontosabb diáksport és szabadidős kezdeményezések körét és támogatásának minimumát, és megvizsgálja annak lehetőségét, hogy egy elkülönített pénzalap formájában finanszírozza
Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos
- Fontosnak tartja a gyerekek rendszeres fittségi felmérését és sportképességeik mérését, melyet továbbra is támogat, és a támogatás nagyságrendjéről az éves költségvetés jóváhagyásánál dönt
Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos
- A fittségi felmérések és a sportképességek mérésének eredményei ismeretében igény szerint felzárkóztató programokat szervez
Felelős: polgármester
Határidő: az értékelés utáni költségvetés készítésének időszaka
- Kidolgozza a nyitott iskolaprogramot az érintett intézmények vezetőivel közösen, melynek fedezetére az egyeztetések után költséget biztosít az adott év költségvetésében
Felelős: polgármester
Határidő: a következő évi költségvetési koncepció tárgyalása
- Megteremti a tanórán kívüli diáksportban dolgozók kiegészítő támogatását, erre programot és finanszírozási tervet dolgoz ki
Felelős: polgármester
Határidő: a következő évi költségvetési koncepció tárgyalása
- A fogyatékkal élők számára szabadidős programot dolgoz ki az érintettek bevonásával
Felelős: polgármester
Határidő: a következő évi költségvetési koncepció tárgyalása

- A kerület adottságain alapuló, hagyományteremtő szabadidős rendezvényeket szervez, erről rendezvénytervet készít, és a következő költségvetési koncepció tárgyalásáig véglegesíti az adott év programját
Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos

2. A sportfeladatok intézkedési tervének értékelése

Az önkormányzat

- Évente, ütemterv alapján értékeli az intézkedési terv egy-egy feladatának végrehajtását az illetékes önkormányzati bizottság
Előkészítő: jegyző: polgármester
Határidő: évente, ütemterv alapján
Felelős: az illetékes bizottság elnöke
- A képviselő-testület legalább két évente értékeli, és szükség szerint módosítja az intézkedési tervet
Előkészítő: jegyző: polgármester
Határidő: folyamatos
Felelős: a sportért felelős alpolgármester

3. Nyilvánosság

Újbuda Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a sport területén hozott döntései és a feladatok végrehajtása a kerület lakosai számára ismertek, átláthatóak és követhetőek legyenek, ezért alkalmazza az alábbi eszközöket a tájékoztatás, a nyilvánosság széleskörű biztosítása érdekében:

- rendszeres tájékoztatást végez
 - az önkormányzat internetes honlapja
 - Újbuda TV
 - Újbuda újság

4. A Sportkoncepció felülvizsgálata

- Az önkormányzat Újbuda Sportkoncepcióját – jogszabályi változás esetén azonnal, igény szerint két évenként értékeli, felülvizsgálatát a koncepció lejárt előtti évben teszi meg.
Határidő: a fentiek szerint
Előkészítő: Jegyző
Felelős: polgármester

ZÁRADÉK

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata Sportkoncepcióját .../2010./XI. ÖK/...../számú határozattal hagyta jóvá.

Budapest, 2010.

Dr. Filipisz Andrea
jegyző

Molnár Gyula
polgármester